सꣳशितोऽअप्स्वप्सुजा ब्रह्मा सोमपुरोगवः ॥ १४ ॥

अश्वदेवत्यानुष्टुप् । सम्पूर्वः श्यतिः शोभनार्थः रथः रश्मिना कृत्वा संशितः दर्शनीयो भवति तस्माद्रथः पर्युतो दर्शनीयतमो भवतीति [१३. २. ७. ८.] श्रुतेः । हयोऽश्वो रश्मिना संशितः शोभितः । अप्सु जायते अप्सुजा अश्वः अप्सु अद्भिः संशितः विभक्तिव्यत्ययः अप्सुयोनिर्वाऽअश्व इति [१३. २. ७. १०.] श्रुतेः । कीदृशः ब्रह्मा परिवृढः सोमपुरोगमः (5.) सोमः पुरोगमोऽग्रगामी यस्य सः सोमं पुरस्कृत्य स्वर्गं लोकं गच्छति सोमपुरोगममेवैनꣳ (6.) स्वर्गं लोकं गमयतीति [१०.] श्रुतेः ॥ १४ ॥

स्वयं वाजिँस्तन्वं कल्पयस्व स्वयं यजस्व स्वयं जुषस्व ।
महिमा तेऽन्येन न संनशे ॥ १५ ॥

आश्वी विराट् । हे वाजिन् स्वयं तन्वं शरीरं त्वं कल्पयस्व स्वयं रूपं कुरुष्व यादृशमिच्छसीति [१३. २. ७. ११.] श्रुतेः स्वाराज्यं तवास्तीति भावः अतः स्वयं यजस्व न तवान्यो यष्टास्ति स्वयं जुषस्व इष्टस्थानं सेवस्व । यतस्ते तव महिमा अन्येन महिम्ना न संनशे न संनश्यते न व्याप्यते नशिरदर्शनार्थोऽत्र तु व्याप्त्यर्थः तलोपे यलोपे नशे रूपम् ॥ १५ ॥

न वाऽउऽएतन्म्रियसे न रिष्यसि देवाँ२ऽइदेषि पथिभिः सुगेभिः ।
यत्रासते सुकृतो यत्र ते ययुस्तत्र त्वा देवः सविता दधातु ॥ १६ ॥

आश्वी त्रिष्टुप् । हे अश्व अस्माभिर्यत्वं संज्ञप्यसि एतत्वं न म्रियसे मरणं नाप्नोषि न च रिष्यसे न विनश्यसि विशस्यमानः । वै उ निपातौ पादपूरणौ । यत्सुगेभिः सुगैः सुदुरोरधिकरणेऽइति [पा° ३. १. ४८. वा° ३.] गमेर्डप्रत्ययः साधुगमनैः पथिभिः देवयानमार्गैः देवानित् देवान्प्रति एषि गच्छसि । किं च सुकृतः साधुकारिणो नरा यत्र लोके आसते तिष्ठन्ति यत्र च ते सुकृतो ययुर्गताः तत्र लोके सविता देवः त्वा त्वां दधातु स्थापयतु सवितैवैनꣳ स्वर्गे लोके दधातीति [१३. २. ७. १२.] श्रुतेः ॥ १६ ॥